

WSKAZÓWKI REDAKCYJNE DLA AUTORÓW PRAC DYPLOMOWYCH
MAGISTERSKICH
STUDIA STACJONARNE I NIESTACJONARNE
obowiązujące od 2023 roku

Spis treści

1. Informacje ogólne	2
2. Elementy pracy magisterskiej.....	3
2.1. Strona tytułowa	3
2.2. Oświadczenia	4
2.3. Spis treści	4
2.4. Wstęp.....	4
2.5. Cel i zakres pracy	4
2.6. Analiza stanu wiedzy	5
2.7. Założenia projektowe i/ lub materiał i metody badań	5
2.8. Wyniki badań i/lub opis projektu.....	5
2.9. Podsumowanie i/lub wnioski	5
2.10. Spis literatury (Spis pozycji źródłowych; Bibliografia).....	5
2.11. Streszczenie (w języku polskim)	6
2.12. Wykaz tabel/wykresów/rysunków	6
2.13. Załączniki.....	6
2.14. Objętość pracy.....	6
2.15. Cytowania	6
3. Edycja pracy dyplomowej, zalecenia redakcyjne	8
3.1. Ustawienie strony	8
3.2. Czcionka.....	8
3.3. Formatowanie tytułów poszczególnych części pracy	8
3.4. Odwołania do pozycji źródłowych w tekście pracy.....	9
3.5. Tabele	9
3.6. Wzory i symbole matematyczne	9
3.7. Rysunki, wykresy, schematy blokowe.....	10
3.8. Elementy tekstu.....	11
3.9. Numeracja stron, tabel , rysunków, wzorów	12
3.10. Literatura	12

1. Informacje ogólne

Temat pracy magisterskiej powinien być ściśle związany z kierunkiem studiów. W pracy należy wykorzystać aktualną literaturę zawartą w czasopismach naukowych i popularnonaukowych, akty prawne związane z omawianą problematyką, raporty i/lub opracowania statystyczne.

Praca dyplomowa magisterska może być oryginalnym i samodzielnym wykonaniem zadania badawczego w oparciu o metodykę uzgodnioną z promotorem lub pracą przeglądową zawierającą analizę stanu wiedzy dotyczącą tematu pracy.

Praca dyplomowa magisterska o charakterze badawczym powinna:

- mieć precyzyjnie sformułowany cel i główny problem badawczy i/lub hipotezę,
- prezentować aktualny stan wiedzy związany z tematem pracy w oparciu o najnowszą bibliografię,
- zawierać samodzielne opracowanie problemu badawczego,
- wykazywać umiejętność krytycznego podejścia autora do problemu badawczego,
- zawierać elementy twórcze, świadczące o własnej inwencji studenta,
- zawierać opis metody badawczej,
- zawierać wyniki przedstawione w sposób jasny i czytelny,
- świadczyć o umiejętności samodzielnej analizy i interpretacji materiału badawczego,
- zawierać porównanie wyników badań własnych z opublikowanymi w literaturze przedmiotu,
- zawierać analizę statystyczną wyników,
- zawierać podsumowanie i/lub wnioski wynikające z przeprowadzonych badań,
- zawierać zestawienie wykorzystanej bibliografii.

Praca dyplomowa magisterska o charakterze przeglądowym powinna:

- mieć precyzyjnie sformułowany cel i główny problem badawczy,
- opisywać stan zagadnienia określonej dziedziny oparty na publikacjach,
- zawierać krytyczną analizę stanu wiedzy dotyczącą problemu pracy, a także własne przemyślenia, komentarze i wnioski,
- stanowić metodyczne, szczegółowo udokumentowane i syntetyzujące opracowanie naukowe, poświęcone jednemu zagadnieniu w określonej dziedzinie/dyscyplinie naukowej,

- być działaniem twórczym dyplomanta, świadczącym o jego umiejętności krytycznego podejścia do problemu badawczego,
- zawierać podsumowanie i/lub wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz,
- zawierać zestawienie wykorzystanej bibliografii.

2. Elementy pracy magisterskiej

- strona tytułowa (wzór - *Załącznik nr WIP-ZD 1*),
- oświadczenia (wzór - *Załącznik nr WIP-ZD 2 oraz Załącznik nr WIP-ZD 3*),
- spis treści,
- wstęp,
- cel i zakres pracy,
- analiza stanu wiedzy,
- materiał i metody badań (opis metod badawczych stosowanych przez autora pracy badawczej w tym metod statystycznych) lub założenia projektowe, konstrukcyjne lub ekspertyzy (praca projektowa, konstrukcyjna lub ekspertyza),
- wyniki badań lub opis projektu/konstrukcji/expertyzy,
- podsumowanie i/lub wnioski,
- bibliografia,
- streszczenie w języku polskim,
- wykaz rysunków, tabel, wykresów itp.,
- wykaz załączników (jeśli są zamieszczone w pracy).

W pracach wykonywanych zespołowo należy dodatkowo umieścić informacje o zakresie prac realizowanych przez poszczególnych współautorów (załącznik *WIP-ZD 4*).

2.1. Strona tytułowa

Powinna zawierać informacje na temat:

- nazwy Uczelni oraz nazwy jednostki organizacyjnej Uczelni, w której praca powstała,
- kierunku i specjalności,
- autora pracy, wraz z numerem indeksu,
- tytułu pracy w języku polskim i angielskim,
- jednostki wydziału, w której praca została zrealizowana (Katedra + ewentualnie Zakład),
- imienia i nazwiska oraz tytułu lub stopnia naukowego promotora pracy,
- miejsca i roku, w którym praca została zrealizowana

Tytuł pracy powinien być krótki, językowo poprawny, jasno informujący o treści zawartej w opracowaniu.

2.2. Oświadczenia

Oświadczenia są podpisywane przez autora pracy i promotora pracy (Załącznik nr WIP-ZD 2). Autor podpisuje oświadczenie o napisaniu pracy samodzielnie i nie zawieraniu treści uzyskanych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami. Autor oświadcza również, że przedstawiona praca nie była wcześniej przedmiotem procedur związanych z uzyskaniem tytułu zawodowego w wyższej uczelni oraz że złożona wersja papierowa pracy jest identyczna z załączoną wersją elektroniczną.

Promotor podpisuje oświadczenie, że praca dyplomowa magisterska została przygotowana pod jego kierunkiem i spełnia ona warunki do przedstawienia jej w postępowaniu o nadanie tytułu magistra.

Autor pracy podpisuje również oświadczenie o przekazaniu Uniwersytetowi prawa do eksploatacji pracy dyplomowej w systemie antyplagiatowym nieodpłatnie i na czas nieokreślony w ściśle określonym zakresie (Załącznik nr WIP-ZD 3).

2.3. Spis treści

Spis treści powinien być umieszczony na początku pracy. Powinien zawierać wykaz wszystkich części pracy z podaniem strony, na której rozpoczyna się dana część. Musi być napisany w sposób przejrzysty, z zaakcentowaniem poszczególnych części pracy. Zalecane jest korzystanie z automatycznego tworzenia spisów w MS Word z zastosowaniem przypisania stylów typu nagłówek dla wszystkich wymienionych elementów spisu treści.

2.4. Wstęp

We wstępie autor powinien zarysować omawiany w pracy problem i uzasadnić jego wybór, a także przedstawić układ pracy.

Jeżeli praca jest zbiorowa to we wstępie musi znaleźć się podział zadań realizowanych przez poszczególnych dyplomantów (może być wykonany w postaci tabeli).

Wstęp nie powinien przekraczać 1/5 objętości pracy.

2.5. Cel i zakres pracy

Cel pracy powinien określać co autor chce w pracy osiągnąć. W przypadku, gdy jest to uzasadnione, celów może być więcej niż jeden.

W tej części pracy powinien również znaleźć się zakres pracy, może być w formie wypunktowanej.

2.6. Analiza stanu wiedzy

Analiza ta powinna zawierać odniesienia do aktualnego stanu wiedzy na temat rozwiązywanego problemu w oparciu o aktualną literaturę przedmiotu.

2.7. Założenia projektowe i/ lub materiał i metody badań

Założenia projektowe i/lub materiał i metody badań powinny stanowić oddzielny rozdział pracy.

Projekt powinien obejmować szczegółowe założenia dotyczące omawianego problemu, wykorzystywane materiały, metody, zabiegi, ewentualnie kalkulację kosztów projektu lub inne ważne informacje.

Materiał i metody badań powinny zawierać informacje na temat wykorzystanych w badaniach metod oraz opis metody pracy naukowej informujący, jak prowadzono badanie. Powinien się tu więc znaleźć opis przedmiotu badań, charakterystyka obiektu/ów objętych badaniami (wybrane dane techniczne i charakterystyczne mające związek z prowadzonymi badaniami), opis aparatury wykorzystywanej do badań i jej istotne parametry, opis wykonywania badań i pozyskiwania danych, zestawienie analizowanych parametrów, sposób ich przetwarzania oraz opis metod statystycznych zastosowanych przy opracowywaniu wyników, itp.

2.8. Wyniki badań i/lub opis projektu

Ta część pracy powinna zawierać analizę wyników badań własnych i/lub opis projektu.

Wyniki mogą być zaprezentowane w formie opisowej, graficznej, zebrane w tabelach. Graficzna prezentacja danych ilościowych pozwala na lepszą ilustrację stwierdzonych zależności i wzbogaca treść pracy.

Opis projektu powinien zawierać opis idei projektu oraz opis techniczny projektu dyplomowego.

2.9. Podsumowanie i/lub wnioski

Wnioski są kwintesencją pracy naukowej. Muszą być sformułowane w sposób jasny, prosty, dający odpowiedź na postawione cele pracy i uporządkowane w kolejności przyjętych założeń. Powinny być wypunktowane.

2.10. Spis literatury (Spis pozycji źródłowych; Bibliografia)

- Praca magisterska powinna zawierać co najmniej 35 pozycji bibliograficznych dotyczących omawianego zagadnienia.

- Strony internetowe należy traktować jako kolejne źródło piśmiennictwa. Powinny być one wyraźnie oznaczone w tekście. W bibliografii powinny być podane wraz z pełnym adresem strony WWW oraz datą dostępu. Strony internetowe nie powinny przeważać w spisie literatury.
- Wykorzystanie starszych pozycji literaturowych może być stosowane jedynie przy braku aktualnych.

2.11. Streszczenie (w języku polskim)

Ukazuje istotne i najważniejsze informacje prezentowane w poszczególnych rozdziałach (wstęp, cele pracy, materiał i metoda, wyniki, wnioski).

2.12. Wykaz tabel/wykresów/rysunków

Jeżeli w pracy zostały zamieszczone tabele czy rysunki, należy je zamieścić w wykazie. Należy podać numer tabeli/wykresu/rysunku/fotografii, tytuł oraz numer strony, na której się na znajduje.

2.13. Załączniki

Załączniki są zbiorem materiałów o różnym charakterze, których umieszczenie w tekście głównym lub nawet w przypisach, byłoby nieuzasadnione merytorycznie albo utrudnione ze względu na ich objętość. Mogą to być: formularz ankiety, standard postępowania, kserokopie aktów prawnych, itp.

Załączniki muszą być ponumerowane.

Czytelnik pracy musi być poinformowany w tekście o istnieniu załącznika.

2.14. Objętość pracy

- Praca magisterska powinna zawierać co najmniej 40 stron i 35 pozycji literatury.

2.15. Cytowania

Tekst innego autora można cytować dosłownie, czyli poprzez cytat, lub niedosłownie (cytowanie przez parafrazę).

- Dosłowne przytaczanie tekstu innego autora musi być w odpowiedni sposób zaznaczone i opatrzone informacją o danych bibliograficznych. Cytowane fragmenty nie powinny być długie - mniej niż jedna trzecia strony.
- Cytat należy ująć w cudzysłów.

- Do każdego cytatu należy utworzyć odsyłacz do przypisu z danymi bibliograficznymi cytowanego źródła. Można też (zamiast odsyłacza) poprzedzić cytat nazwiskiem autora oraz datą ukazania się dokumentu, a na końcu cytowanego fragmentu podać numer strony, z której pochodzi cytat.

Przykład

Jabłoński [9] twierdzi, iż „przeznaczenie inwentarza wyznacza do pewnego stopnia także procedurę ich budowy oraz przyjmowane kryteria i rozwiązania konstrukcyjne” (s. 62).

- Tekst innego autora przytoczony **bez właściwego zaznaczenia i informacji o danych bibliograficznych jest plagiatem.**
- Przy dosłownym cytowaniu dłuższego tekstu wyróżniamy go w postaci osobnego bloku tekstu poprzedzonego oraz zakończonego wierszem odstępu. Cały cytat powinien posiadać dodatkowe wcięcie (5 spacji) i nie znajdować się w cudzysłowie.
- Przy pierwszym wymienianiu nazwiska autora cytowanej pracy można podać imię, przy kolejnym już tylko pierwszą literę imienia lub pisać wyłącznie nazwisko.

3. Edycja pracy dyplomowej, zalecenia redakcyjne

3.1. Ustawienie strony

- Format papieru A4.
- Odstępy między wierszami 1,5 wiersza.
- Marginesy: górny – 2,5; dolny – 2,5; lewy – 3,5; prawy – 1,5 cm.
- Tekst wyjustowany (wyrównany do obydwu marginesów).
- Pierwszy wiersz akapitu z wcięciem 1,25 cm.

3.2. Czcionka

- Czcionka Times New Roman.
- Wielkość czcionki podstawowej 12 pkt – oprócz tabel, opisów rysunków i wzorów.
- Pismo proste (bez pogrubień, pochyleń, podkreśleń).
- Pismo pogrubione (**bold**) 14 pkt stosować do tytułów części pracy, np.: „**Wstęp**”, „**Metodyka badań**”.
- Pismo pogrubione (**bold**) stosować do uwypuklenia ważnych zwrotów i pojęć.
- Pismo pochyle (*italic*) należy stosować do nazw obcojęzycznych, do nazw wszystkich zmiennych występujących we wzorach i w tekście oraz do uwag i odnośników pod tabelami i rysunkami.

3.3. Formatowanie tytułów poszczególnych części pracy

Wszystkie części pracy muszą być odpowiednio nazwane i ponumerowane.

- Zalecane jest sformatowanie nazw części pracy stylami nagłówek (nagłówek 1, nagłówek 2, nagłówek 3).
- Numeracja rozdziałów i podrozdziałów wielopoziomowa, np.: 1; 1.1; 1.1.1; itp. (max 3 poziomy), numer każdego podrozdziału powinien zawierać numer rozdziału, w którym się znajduje.
- Elementy pracy, nie oznaczone ani tytułem, ani specjalną numeracją, a będące częściami składowymi tekstu poszczególnych rozdziałów należy wydzielać akapitem.
- Rozdziały należy rozpoczynać od nowej strony (I poziom numeracji).
- Tytuły kolejnych podrozdziałów wyrównane do lewego marginesu, pismo proste.

3.4. Odwołania do pozycji źródłowych w tekście pracy

Do literatury należy odwoływać się, podając w nawiasach kwadratowych numer publikacji z wykazu literatury np. [5] lub nazwisko i rok publikacji [Kuboń 2016].

Przy podawaniu nazwiska autora w tekście piszemy np.: Według Wójcickiego [14] zmiany w wyposażeniu gospodarstw... lub: Według Wójcickiego [2017] zmiany w wyposażeniu gospodarstw...”

3.5. Tabele

- Tabele należy wyśrodkować na stronie i ponumerować.
- Tytuł tabeli umieszczać zawsze nad tabelą jako tekst wyśrodkowany lub wyjustowany do lewej strony, wielkość czcionki 12 pkt, odległość od tabeli – 1 wiersz.
- Tekst tabeli 12 pkt w uzasadnionych przypadkach mniejsze czcionki, np. 10 pkt.
- Nagłówki kolumn i wierszy tabeli wyśrodkowane w pionie i w poziomie; można je ewentualnie wytłuszczyć.
- Zawartość pierwszej kolumny wyrównana do lewej krawędzi kolumny z wcięciem, zawartość pozostałych kolumn wyśrodkowana.
  - W przypadku, kiedy cała kolumna zawiera liczby, należy stosować wyrównanie względem przecinka dziesiętnego.
  - Komentarz do elementu tabeli należy umieścić bezpośrednio pod tabelą (kursywa).

Przykład:

Tab. 1. Wyniki badań dotyczących technologii zbioru i suszenia ziarna kukurydzy [opracowanie własne na podstawie 14]

L.p.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Wyniki badań	
			od-do	średnio
1	Plon wilgotnego ziarna kukurydzy	t·ha ⁻¹	7,0-7,9	7,5
2	Plon suchego ziarna kukurydzy	t·ha ⁻¹	5,8-6,3	6,1
3	Wilgotność początkowa ziarna	%	28,5-32,3	30,2

*Czasami plon dochodził do 8,5 t·ha⁻¹

3.6. Wzory i symbole matematyczne

- Krój czcionki taki sam, jak w tekście zasadniczym. Rozmiar czcionki 12 pkt.
- Symbole **zmiennych** należy pisać kursywą, ale liczby i cyfry – czcionką prostą.
- Greckie litery należy wstawiać jako symbol używając czcionki „Zwykły tekst”.

Przykład: N_{01} , R^2 , P_{calc} , $\cos \beta$, $\Delta m_f = 0$, $y = f(x)$

Wzory powinny być wyśrodkowane i ponumerowane, numeracja przy prawym marginesie.

- Proste wzory można pisać tak, jak zwykły tekst akapitu (pamiętając o kursywie dla zmiennych).
- Do pisania wzorów, które są wyższe niż wiersz tekstu, należy stosować program „Edytor równań” – standardowe narzędzie, pamiętając o dostosowaniu rodzaju czcionki i jej wielkości dla tekstu podstawowego.
- Rozmiar czcionki w Edytorze równań można ustawić, korzystając z menu rozmiar/definiuj.

Przykład:

$$N_c = \frac{N_1 + N_2 + N_3 + N_p}{Q_a} \quad [\text{GJ} \cdot \text{t}^{-1}] \quad (1)$$

3.7. Rysunki, wykresy, schematy blokowe

- Elementy graficzne należy wyśrodkować na stronie i ponumerować.
- Podpisy należy umieszczać pod rysunkiem, wykresem czy też schematem.
- Sposób formatowania podpisów jest identyczny jak w przypadku podpisów tabel.
- Rozmiar maksymalny elementu graficznego: szerokość x wysokość (z uwzględnieniem podpisu) nie może przekraczać pola przeznaczonego na tekst na stronie.
- Teksty lub oznaczenia, umieszczone na rysunkach wykonać czcionką Arial lub Times New Roman 10 pkt, pismem prostym.
- Symbole oznaczające zmienne – pismo pochylone (zasada taka sama, jak dla wzorów). Nie stosować pogrubienia.
- W przypadku rysunków skanowanych należy zastosować rozdzielczość minimum 300 dpi.
- Do wykonywania wykresów najlepiej używać programu Excel. Elementy wykresu (krzywe, słupki itp.) mogą być kolorowe, ale tak dobrane aby po zamianie na odcienie szarości (np. xero), były rozróżnialne. Należy używać cieniowania słupków (oraz innych deseni) lub różnego typu linii (ciągła, przerywana, cienka, gruba) i kształtu znaczników w przypadku wykresów liniowych. Znaczniki muszą być cienkie, małe, ale rozróżnialne.
- Opis osi, legendy, tytuły wykresów itp. wykonywać pismem prostym, czcionką 10 pkt lub mniejszą.

- Wszystkie pola schematów blokowych i algorytmów powinny być ujednolicone (czcionka 10 pkt. na zasadach takich samych, jak dla rysunków), można zastosować pogrubienie i czcionkę nieco większą dla wyróżnienia niektórych pól.
- Wszystkie strzałki i linie łączące pola powinny być tej samej grubości.
- Na rysunkach, wykresach, schematach blokowych nie można umieszczać podpisów.
- Rysunki, wykresy i schematy zachować w wersji oryginalnej i ewentualnie w formacie Worda.

Przykład:

Rys. 1. Automatyczny Traysealer T 300 [28]

3.8. Elementy tekstu

- skrót i symbole – w przypadku stosowania skrótów należy je podawać w sposób konsekwentny w obrębie całego tekstu i według ogólnie przyjętych zasad (np. polska waluta– zł, ton na hektar – $t \cdot ha^{-1}$);
- jednostki w tabelach i opisach podajemy w nawiasach kwadratowych wg obowiązującego układu SI, np. [MPa] [$m \cdot s^{-1}$],
- objaśnienia skrótów – skrót nie przyjęte ogólnie, mogące budzić wątpliwości lub ustalone specjalnie dla danego tekstu należy objaśnić najbliżej miejsca jego użycia, wyłącznie przy pierwszym użyciu danego skrótu, a jeżeli wymagają szerszego objaśnienia, w treści tekstu. W przypadku dużej liczby skrótów i symboli przydatne jest zestawienie „Wykaz skrótów i symboli” umieszczone bezpośrednio po spisie treści;
- wyróżnianie elementów tekstu – w tekście można wyróżnić oznaczenia i terminy specyficzne dla danej dyscypliny naukowej, wtrącone wyrażenia obce, tytuły cytowanych dokumentów, utworów, na które autor chce zwrócić uwagę czytelnika;
- rodzaje wyróżnień – wyróżnienie elementów tekstu może następować poprzez stosowanie pisma pochylego lub pogrubionego. Wyróżnienia powinny być stosowane

konsekwentnie w całym tekście, nie należy w ten sam sposób wyróżniać różnych kategorii elementów tekstu.

3.9. Numeracja stron, tabel, rysunków, wzorów

Numery stron na dole wyśrodkowane, pismo pochyle, 10 p., bez numeracji strony tytułowej.

Numery tabel, rysunków i wzorów liczone od początku (chronologiczne).

3.10. Literatura

Ewentualnie inny tytuł tego rozdziału – **Bibliografia** lub **Wykaz materiałów źródłowych** lub **Spis pozycji źródłowych**.

- Tytuł sformatowany tak jak tytuły rozdziałów.
- W następnych wierszach (pismo 12 punktów, czasami w przypadku długich ścieżek dostępu do zasobów internetowych czcionka mniejsza, np. 10 pkt.) należy podać w porządku alfabetycznym według nazwisk autorów ponumerowane pozycje bibliografii; natomiast w przypadku cytowania numerycznego - zgodnie z kolejnością cytowania.
- Prace tego samego autora umieszczać w porządku chronologicznym, oznaczając publikowane w tym samym roku dodatkowo symbolami a, b, c itp. po umieszczonym roku ich publikacji.
- Nie należy oddzielać przecinkiem nazwiska autora od inicjałów imion i autora od roku.
- Tytuły czasopism/książek należy pisać kursywą.
- Przy artykułach niezbędne jest podanie zakresu stron, na których w danym czasopiśmie znajduje się cytowany artykuł.
- Wykaz należy równać do lewej strony.
- Źródła internetowe należy włączyć do wykazu literatury. Przy korzystaniu z zasobów sieci WWW należy podać tytuł strony, pełną ścieżkę dostępu i datę dostępu do danych.

Przykład:

8. Literatura

1. Bricklin D. 1999. *National Computer Conference*. www.bricklin.com/history/saincc.htm (dostęp 18.11.2013)

2. *Budynki i wyposażenie techniczne gospodarstw rolnych. Województwo Lubelskie*. 2003. WUS Lublin.
3. Funk M. (red.).1997. *Betriebsplanung 1997/98*. KTBL Darmstadt
4. Grochowicz J., Mazur J., Borys B. 1996. Pęcznienie swobodne wybranych odmian łubinów. *Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych*, 443, 47-54.
5. Klepacki B. 1996. *Wybrane pojęcia z zakresu organizacji gospodarstw, produkcji i pracy w rolnictwie*. Wyd. SGGW Warszawa
6. Kuboń M. 2007. Poziom wyposażenia i wykorzystania elementów infrastruktury informatycznej w gospodarstwach o różnym typie produkcji rolniczej. *Inżynieria Rolnicza*, 9 (97), 95-102 . http://ir.ptir.org/artykuly/pl/97/IR%2897%29_1984_pl.pdf (dostęp 12.01.2015)
7. Maćkowiak-Sochacka A. 2010. *Bakterioza pierścieniowa ziemniaka Clavibacter Michiganensis ssp. Sepedonicus (CIVIS)*. Instytut Ochrony Roślin PIB, Poznań. <http://www.ior.poznan.pl/plik,533,bakterioza-pierscieniowa-ziemniaka-pdf.pdf> (dostęp 19.01.2015)
8. Pawlak J. 2012. Wyposażenie rolnictwa polskiego w środki mechanizacji uprawy roli i nawożenia. *Problemy Inżynierii Rolniczej*, 4 (78), 25-32
9. Power D.J. 2004. *A Brief History of Spreadsheets*. www.dssresources.com/history/sshistory.html (dostęp 19.11.2013)
10. *Powszechny Spis Rolny 2002 -wyniki 2002*. Główny Urząd Statystyczny – Portal informacyjny. <http://stat.gov.pl/spisy-powszechne/narodowe-spisy-powszechne/powszechny-spis-rolny-2002/> (dostęp 20.01.2015)
11. Ustawa z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. 2003, nr 64 poz. 592).
12. Wójtowicz A. 2011. Precooked pasta, w: *Extrusion-Cooking Techniques. Applications, Theory and Sustainability* (red. L. Mościcki), Wiley-VCH Verlag GmbH&Co. KGaA, Weinheim, Niemcy, 99-118.
13. *Wspólna polityka rolna w liczbach. Parlament Europejski/O Parlamencie*. http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/pl/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.2.10.html (dostęp 20.03.2015).